

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot het technisch voorschrift C1/107 *“Algemene technische voorschriften voor de aansluiting van een elektrische installatie van een gebruiker op het laagspanningsdistributienet”*

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Wettelijk kader	3
I.3.	Voorwerp.....	4
I.4.	Voorgeschiedenis	5
I.5.	Procedure – openbare raadpleging.....	5
II.	Analyse en beoordeling.....	7
II.1.	Bespreking	7
II.2.	Conclusie	9
	Beschikking gedeelte	10

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

Bij mail van 7 juni 2024 legden de elektriciteitsdistributienetbeheerders, via koepelorganisatie Synergrid, aan de drie regionale regulatoren de wijzigingen aan het technische voorschrift C1/107 voor, met vraag tot goedkeuring.

I.2. Wettelijk kader

Artikel 4.2.1 van het **Energiedecreet** bepaalt dat de technische reglementen voor het beheer, de toegang tot en de aansluiting op het net in ieder geval bevatten:

9° de vaststelling of goedkeuring van niet-tarifaire toegangs- en aansluitingsvoorwaarden

Op grond van art. 4.2.1 van het Energiedecreet, stelde de VREG het **Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit** (hierna afgekort: 'TRDE')¹ vast.

Artikel 1.2.4 TRDE bepaalt dat alle voorwaarden voor aansluiting of toegang, vervat in onder meer technische voorschriften, onderworpen zijn aan de goedkeuring van de VREG.

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders streven, door onderling overleg, naar het opstellen van uniforme modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren in het kader van dit reglement.

§2. Alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, opgesteld in uitvoering van dit reglement, alsook elke wijziging daaraan, moeten voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan overgemaakt worden aan de VREG.

§3. De voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet, vervat in documenten, vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5. De VREG kan deze voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet bovendien te allen tijde, al dan niet op verzoek van belanghebbenden, op eigen initiatief wijzigen of laten wijzigen volgens de procedure bepaald in §6.

[...]

De VREG gaat na of de voorwaarden transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn

Gelet op het feit dat het technisch voorschrift C1/107 voorwaarden bevat voor aansluitingen op het elektriciteitsdistributienet (zie verder onder punt I.3, voorwerp), valt dit document onder de **goedkeuringsbevoegdheid** van de VREG.

---

¹ Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 24 maart 2023, BS 13 april 2023 (met inwerkingtreding op diezelfde dag)

In geval van een goedkeuringsbevoegdheid gaat de goedkeurende overheid na of de goed te keuren akte overeenstemt met de regelgeving en conform is met het algemeen belang. Daarbij gaan we na of de erin vervatte voorwaarden transparant, redelijk en niet-discriminerend zijn (zoals bepaald is in art. 1.2.4, §3, laatste lid TRDE).

De **procedure** die hierbij gevolgd moet worden, is bepaald in art. 1.2.4, §5 TRDE: de netbeheerder moet alle belanghebbenden consulteren met betrekking tot de nieuwe voorwaarden op de wijze bepaald in §7, en daarna het voorstel van gewijzigde tekst, na consultatie, samen met de opmerkingen van de geconsulteerde partijen en een motivering voor de niet aangehouden opmerkingen op het voorstel, overmaken aan de VREG met het oog op de goedkeuring.

Art. 1.2.4., §7 TRDE bepaalt de minimale kwaliteitseisen van een consultatie. Tevens is bepaald dat de netbeheerder een consultatieprocedure moet opstellen die minstens aan deze voorwaarden voldoet, en deze ter goedkeuring moet voorleggen aan de VREG.

“De consultatie van belanghebbenden, bedoeld in §5, houdt in dat de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd worden van het voorstel, opmerkingen op het voorstel kunnen formuleren, alsook geïnformeerd worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan. De elektriciteitsdistributienetbeheerder hanteert hiervoor een door de VREG goedgekeurde consultatieprocedure die minstens aan deze voorwaarden voldoet.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder legt een voorstel voor consultatieprocedure, vermeld in het voorgaande lid, ter goedkeuring voor aan de VREG. De VREG neemt uiterlijk 60 dagen na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening ervan, of tot weigering van de goedkeuring. Deze termijn kan, mits motivering en akkoord van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, worden verlengd.”

Wat betreft technische aansluitingsvoorwaarden of wijzigingen daaraan werd nog geen voorstel voor consultatieprocedure ter goedkeuring voorgelegd.²

De VREG neemt binnen een redelijke termijn na ontvangst van het voorstel en de resultaten van de publieke consultatie een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening van het voorstel, of tot weigering van de goedkeuring (art. 1.2.4, §5, 2de lid).

I.3. Voorwerp

Het technisch voorschrift C1/107 bevat technische eisen van de laagspanningsaansluiting, en de samenstellende delen van een aansluiting. Het bevat ook de rechten en verplichtingen van de distributienetgebruiker en distributienetbeheerder met betrekking tot de aanleg en het onderhoud hiervan.

De huidige versie van het technisch voorschrift C1/107 betreft de versie “07.2017”. Onder gelding van het destijds geldende TRDE moest de VREG enkel commentaar leveren op de vaststelling en wijziging van dit voorschrift. We leverden commentaar op 20 april 2017: ADV-2017-03³.

² zie beslissing BESL-2022-33, p. 6

³ www.vreg.be/nl/document/adv-2017-03

De voorgestelde aanpassingen aan het technisch voorschrift C1/107 bevatten, naast enkele fundamentele wijzigingen, veel verduidelijkingen en kleinere aanpassingen met als doel de inhoud van het voorschrift te conformeren aan de praktijk. Daarnaast werden ook beperkte wijzigingen aan de structuur aangebracht.

De belangrijkste wijzigingen worden in paragraaf II.1 besproken.

I.4. Voorgeschiedenis

De publieke consultatie (zie verder onder volgende punt) liep van 29 juli 2022 tot 16 september 2022. Daarna verwerkte Synergrid de opmerkingen van de belanghebbenden, hetgeen leidde tot een versie die Synergrid formeel aan regulatoren overmaakte op 20 februari 2023. De VREG, evenals de andere gewestelijke regulatoren, maakten opmerkingen over aan Synergrid, hetgeen leidde tot verdere aanpassingen aan het voorstel. Finaal leidde dit tot een nieuwe formele indiening van het voorstel ter goedkeuring op 7 juni 2024, voorwerp van deze beslissing.

I.5. Procedure – openbare raadpleging

De procedure die bij een openbare raadpleging gevolgd moet worden, is bepaald in art. 1.2.4, §5 jo. §7 van het TRDE (zie hoger, wettelijk kader).

Deze procedure houdt in dat, voorafgaand aan het voorleggen aan de VREG, ter goedkeuring, van nieuwe voorwaarden, een verplichte consultatie van belanghebbenden moet plaatsvinden.

Consultatie: voldoet deze aan de gestelde kwaliteitseisen?

Zoals onder het wettelijke kader vermeld: art. 1.2.4., §7 TRDE bepaalt de minimale kwaliteitseisen van een consultatie. Het gaat om volgende eisen:

- de belanghebbenden worden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd van het voorstel;
- de belanghebbenden kunnen opmerkingen op het voorstel formuleren;
- de belanghebbenden worden geïnformeerd over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan.

Deze eisen worden hierna besproken:

1. de belanghebbenden worden op de meest efficiënte manier bereikt

De consultatie werd dus aangekondigd op de publieke consultatiepagina van Synergrid.⁴ Belanghebbenden werden geïnformeerd van de inhoud van het voorstel door het beschikbaar stellen van de toelichting en documenten op de publieke consultatiepagina van Synergrid.

Deze consultatie verliep niet via Fluvius System Operator, de werkmaatschappij van de Vlaamse elektriciteitsdistributienetbeheerders.

⁴ <https://www.synergrid.be/nl/documentencentrum/openbare-raadpleging/herziening-van-het-technisch-voorschrift-c1-107>

De distributienetbeheerder moet echter een zo ruim mogelijk publiek van belanghebbenden m.b.t. nieuwe of gewijzigde aansluitingsvoorwaarden informeren. Dat het voorliggende voorschrift niet enkel geldt in het Vlaamse Gewest, maar gewestgrensoverschrijdend, en bijgevolg opgesteld wordt door koepelorganisatie Synergrid, en tevens binnen deze organisatie wordt besproken en via (de publieke consultatiepagina van) deze organisatie wordt geconsulteerd, doet hieraan niets af. Er wordt niet getwijfeld aan het feit dat de belanghebbenden afdoende bereikt werden met betrekking tot deze consultatie, maar bij volgende consultaties (zoals het geval was voor bijvoorbeeld de wijzigingen aan voorschrift C2/112) moeten belanghebbenden minstens ook geïnformeerd worden van de consultatie via de gepaste informatiekanalen van de distributienetbeheerder (concreet is dit de consultatiepagina van Fluvius System Operator), zelfs al blijft dit beperkt tot een verwijzing naar de consultatiepagina van Synergrid.

2. de belanghebbenden worden geïnformeerd van het voorstel

Belanghebbenden werden geïnformeerd van de inhoud van het voorstel door het beschikbaar stellen van de toelichting en documenten op de publieke consultatiepagina van Synergrid⁵.

3. de belanghebbenden kunnen opmerkingen op het voorstel formuleren

De VREG stelt vast dat, door middel van de publieke consultatie die plaatsvond van 29 juli 2022 tot 16 september 2022, en dus 7 weken duurde, de belanghebbenden in de mogelijkheid werden gesteld om te reageren op de ter goedkeuring voorliggende wijzigingen aan het voorschrift C1/107.

Negen belanghebbenden hebben tijdens de consultatie een formele reactie ingediend op het wijzigingsvoorstel.

4. de belanghebbenden worden geïnformeerd over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan

De informatieplicht houdt in dat omstandig gemotiveerd moet worden waarom een bepaalde opmerking wel, niet, of niet geheel, in rekening werd genomen. Het gaat met andere woorden om het beschikbaar stellen van een consultatieverslag. Er werd een consultatieverslag opgesteld met een overzicht van alle niet-vertrouwelijke reacties, en de manier waarop Synergrid deze verwerkt heeft, én een motivering daartoe. Dit verslag is evenwel niet beschikbaar via de consultatiepagina van Synergrid en wordt daarom toegevoegd aan deze beslissing.

Conclusie

De consultatie van de belanghebbenden voor het voorliggende voorstel van aansluitingscontract voldoet aan de kwaliteitseisen vermeld in art. 1.2.4., §7 TRDE.

---

⁵ Zie [Herziening van het technisch voorschrift C1/107 - Synergrid](#)

II. Analyse en beoordeling

II.1. Bespreking

Vooreerst stelt de VREG vast dat de voorgestelde aanpassingen aan het technisch voorschrift C1/107, naast enkele fundamentele wijzigingen, veel verduidelijkingen en kleinere aanpassingen bevatten met als doel de inhoud van het voorschrift te conformeren aan de praktijk. Daarnaast werden ook beperkte wijzigingen aan de structuur aangebracht die de leesbaarheid van het voorschrift ten goede komen. Deze kleinere wijzigingen en verduidelijkingen worden in deze beslissing niet in detail besproken.

Hierna bespreken we de belangrijkste wijzigingen.

Het **toepassingsgebied** vermeldt dat het voorschrift van toepassing blijft op nieuwe aansluitingen op het openbaar LS-distributienet én op de verbindingskabel. Specifieke delen van het voorschrift zijn ook van toepassing op (wijzigingen aan) bestaande aansluitingen. De VREG merkte op dat de bepalingen van dit voorschrift, of toekomstige wijzigingen eraan, niet retroactief van toepassing kunnen zijn op bestaande aansluitingen. Synergrid bevestigde inderdaad dat de voorschriften van de C1/107 beschouwd moeten worden als de status van de techniek en dat het voorschrift enkel van toepassing is op nieuwe aansluitingen en in geval van wijzigingen aan bestaande aansluitingen op vraag van de distributienetgebruiker.

De VREG gaat akkoord dat het voorschrift van toepassing is op nieuwe aansluitingen en in geval van wijzigingen aan bestaande aansluitingen op vraag van de distributienetgebruiker.

De **normatieve referenties en gerelateerde voorschriften** worden in een apart hoofdstuk geïntegreerd.

De VREG heeft geen bezwaren bij het opnemen van deze referentielijst, maar wijst erop dat hij deze referenties en gerelateerde voorschriften in het kader van deze beslissing niét beoordeelt, en dus evenmin krachtens deze beslissing goedkeurt. Deze beslissing kan dus geenszins als goedkeuring worden beschouwd van de voorschriften vermeld in de referentielijst.

Het hoofdstuk over de **voorwaarden voor aansluiting op het LS-distributienet** bevat enkele ingrijpende wijzigingen. Zo wordt de bestaande tekst bij de algemene voorwaarden beperkt tot enkel de technische aspecten met een verduidelijkende tabel die de algemene regels voor laagspanningsaansluitingen samenvat. Verder worden de situaties bepaald waarin het toegelaten is om een tweede aansluitkabel of een tweede spanningsniveau binnen te brengen in een gebouw.

De VREG heeft geen bezwaren tegen de wijzigingen aan de algemene voorwaarden.

Wat de bijzondere voorwaarden betreft, wordt gesteld dat driefasige installaties van distributienetgebruikers altijd zo uitgevoerd moeten zijn dat de optredende stromen gelijkmatig over de drie fasen worden verdeeld, zowel bij afname als injectie.

De VREG merkt hierbij op dat bij het gebruik van monofasige toestellen een volledig gelijke spreiding over de drie fasen niet steeds mogelijk is. Het valt in dat opzicht te overwegen om een grens te stellen aan het onevenwicht dat maximaal toegelaten wordt. Synergrid verduidelijkt dat deze zin opgenomen wordt om naar te kunnen verwijzen indien er een exorbitant onevenwicht wordt veroorzaakt door een distributienetgebruiker.

Momenteel onderzoeken de netbeheerders a.d.h.v. digitale meterdata welk onevenwicht als statistisch normaal kan worden beschouwd.

In het hoofdstuk dat de **verantwoordelijkheden van de DNB en de DNG** beschrijft bij **uitbating en onderhoud** van de aansluiting wordt het verbod opgenomen om de nulgeleider lokaal te aarden tenzij expliciet toegelaten door de DNB. De aansluitingen in laagspanningsnetten zijn immers altijd uitgevoerd met een TT-aardingsstelsel. Daarnaast bepaalt dit hoofdstuk ook dat de binneninstallaties van verschillende toegangspunten op geen enkele manier met elkaar verbonden worden om iedere vorm van energie-uitwisseling te vermijden.

De VREG heeft geen bezwaren tegen dit verbod, aangezien het in lijn is met art 2.2.43 van het TRDE.

Verder wordt gesteld dat het aanbrengen van meetinstrumenten over de verbindingkabel vermeden dient te worden om interventies van de distributienetbeheerder zo weinig mogelijk te hinderen. De VREG stelt vast uit enkele consultatiereacties dat stroomtransformatoren over de verbindingkabel gebruikt worden in verschillende technische toepassingen die de distributienetgebruiker in staat stellen om o.a. zijn verbruiksprofiel te optimaliseren.

De VREG hecht belang aan het bestaan van zulke toepassingen en is van mening dat het technisch voorschrift deze niet mag verhinderen. De verbindingkabel maakt immers integraal deel uit van de binneninstallatie van de klant. Anderzijds begrijpt de VREG dat de distributienetbeheerder bij zijn interventies niet wenst gehinderd te worden door aanwezige meetinstrumenten op de verbindingkabel. De VREG benadrukt daarom dat de formulering in het voorschrift als een aanbeveling moet worden geïnterpreteerd maar niet als verbod mag gelden. We merken daarom op dat de zin “De verbindingkabel mag niet door andere meetinrichtingen lopen” in hoofdstuk 10 niet slaat op het aanbrengen van meetinstrumenten op de verbindingkabel die de verbindingkabel niet onderbreken, of niet via vertakkingen worden aangebracht.

Wijzigingen aan het hoofdstuk over de **aansluiting op het LS-distributienet** bevatten o.a. tekstuele aanpassingen aan de beschrijving van de verschillende types aansluitingen (met nieuwe verklarende figuren in Bijlage 1) en aanpassingen aan de beschrijving van de kabeltypes die toegelaten worden voor de uitvoering van de aansluiting. Verder wordt bij de bepaling van de minimale doorsnede van de aansluitkabel (Bijlage 6) rekening gehouden met een monofasige injectie van 5 kVA i.p.v. een volledig symmetrische belasting.

In het hoofdstuk over de **meetinrichtingen** wordt de functie van de beschermingsinrichting verduidelijkt. De vereiste functie omvat de bescherming tegen overstroom van de aansluit- en verbindingkabel, alsook de meetinrichting. Daarnaast zijn er twee optionele functies, namelijk de beperking van het aansluitvermogen zoals overeengekomen tussen de distributienetgebruiker en de distributienetbeheerder, en de scheidingsfunctie voor de verbindingkabel en de achterliggende binneninstallatie van de distributienetgebruiker. Verder worden ook de verschillende technologieën gespecificeerd die dienst kunnen doen als beschermingsinrichting. Deze technologieën zijn lijnzekeringen en vermogensschakelaars (type MCB, type MCCB).

Wat de algemene voorschriften voor de voorziene plaats voor de meetinrichting betreft worden een aantal uitwendige invloeden (bv. omgevingstemperatuur, aanwezigheid van water, etc.) opgenomen waaraan het lokaal waarin de meetinrichting wordt geplaatst moet voldoen. De distributienetbeheerder dient zijn materiaalkeuze ook af te stemmen op deze uitwendige invloeden die redelijkerwijze in de realiteit mogen verwacht worden.

De definitie van de **verbindingskabel tussen de meetinrichting en de binneninstallatie van de distributienetgebruiker**, en de bepalingen rond de **bescherming tegen overstromen** worden in lijn gebracht met de terminologie gebruikt in het AREI.

II.2. Conclusie

De voorgestelde wijzigingen aan het technisch voorschrift C1/107 kunnen worden goedgekeurd. Zij voldoen immers aan de criteria, bepaald in art. 1.2.4, §3, laatste lid van het TRDE⁶: de aansluitingsvoorwaarden zijn transparant, niet-discriminerend en evenredig.

---

⁶ “De VREG gaat na of de voorwaarden transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn.”

Beschikking gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. het technisch voorschrift C1/107 *“Algemene technische voorschriften voor de aansluiting van een elektrische installatie van een gebruiker op het laagspanningsdistributienet”*, als gevoegd in bijlage 1 bij deze beslissing, goed te keuren.

Artikel 2. te verklaren dat de beslissing in werking treedt op de dag van de publicatie op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node

Digitally signed by
Pieterjan Renier
Ondertekend door: Pieterjan Renier (Signature)
Ondertekentijd: 21-8-2024 | 09:41:01 CEST
 C: BE
Uitgever: Citizen CA
F26A5D189DB443D892EFA7DB82D18350

Pieterjan Renier
Algemeen directeur

Bijlagen:

- Technisch voorschrift C1/107 zoals overgemaakt op 7 juni 2024
- Consultatieverslag